

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Scrúdú Deiridh na Sraithe Sóisearaí, 2025

Gaeilge T2

Ardleibhéal

Déardaoin 5 Meitheamh Maidin 9:30 - 11:30

270 marc

Scrúduimhir

----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

Dáta Breithe

		/			/		
----------------------	----------------------	---	----------------------	----------------------	---	----------------------	----------------------

Scríobh 3 Feabhra 2005
mar 03 02 05, mar shampla

Stampa an Ionaid

Treoracha

Tá **dhá** roinn sa pháipéar seo.

Roinn A	45 marc	Cluastuiscint	3 cheist
Roinn B	225 marc	Léamh, Ceapadóireacht agus Litríocht	7 gceist

Freagair gach ceist.

Bíodh na freagraí i nGaeilge ach amháin nuair nach gá é sin.

Níl gach ceist ar cómharc. Luaitear líon na marcanna atá ag gabháil le gach ceist ag barr na ceiste.

Scríobh do Scrúduithe agus do Dháta Breithe sna boscaí ar an gclúdach tosaigh.

Scríobh do chuid freagraí **le peann gorm nó le peann dubh. Ná húsáid peann luaidhe.**

Scríobh do chuid freagraí sna spásanna atá curtha ar fáil sa leabhrán seo. Tá spás i gcomhair obair bhreise i ndeireadh an leabhráin. **Lipéadaigh aon obair bhreise go soiléir le huimhir na ceiste agus leis an gcuid den cheist.**

Déanfar an leabhrán scrúdaithe seo a scanadh agus is ar scáileán a chuirfear do chuid oibre i láthair an scrúdaitheora. **Mar sin is féidir nach bhfeicfidh an scrúdaitheoir aon rud a scríobhfaidh tú taobh amuigh de bhoscaí na bhfreagraí.**

Ceist 1

(15 mharc)

Cloisfidh tú píosa cainte sa cheist seo. Cloisfidh tú an píosa cainte **faoi dhó**. Beidh sos ann leis na freagraí a scríobh tar éis na chéad éisteachta agus tar éis an dara héisteacht.

- (a) Cá fhad atá an madra treorach ar iarraidh?
Cuir **tic** (✓) leis an bhfreagra ceart.

1 lá ☐3 lá ☐7 lá ☐

- (b) Cén aois é an madra treorach?
Cuir **tic** (✓) leis an bhfreagra ceart.

Dhá bhliain d'aois ☐Trí bliana d'aois ☐Ceithre bliana d'aois ☐

- (c) Cén uair a goideadh an madra, dar leis na Gardaí?

- (d) Cén duais atá Seán sásta a bhronnadh ar aon duine a thugann a mhadra ar ais dó?

- (e) Cad ba chóir do dhaoine a dhéanamh má tá aon eolas acu faoin madra seo?

Ceist 2

(15 mharc)

Cloisfidh tú fógra sa cheist seo. Cloisfidh tú an fógra **faoi dhó**. Beidh sos ann leis na freagraí a scríobh tar éis na chéad éisteachta agus tar éis an dara héisteacht.

(a) Cad is ainm don fheachtas nua?

(b) Cad a bheidh le cur sna boscaí nua glasa?

(c) Cad air a mbeidh cosc ón 1 Deireadh Fómhair ar aghaidh?
Cuir **tic** (✓) leis an bhfreagra ceart.

Beidh cosc ar cheapairí. ☐

Beidh cosc ar bhoscaí lóin. ☐

Beidh cosc ar phlaisteach aonúsáide. ☐

(d) Conas a bheidh ar dhaoine a gcuid ceapairí a iompar?
Cuir **tic** (✓) leis an bhfreagra ceart.

I málaí plaisteacha ☐

I mboscaí lóin ☐

I bhfleascanna ☐

(e) Cén duais ba mhaith leis an scoil a bhuachan roimh dheireadh na bliana?

Ceist 3

(15 mharc)

Cloisfidh tú comhrá sa cheist seo. Cloisfidh tú an comhrá **faoi dhó**. Cloisfidh tú an comhrá ó thús deireadh an chéad uair. Ansin cloisfidh tú ina **dhá** mhír é. Beidh sos ann leis na freagraí a scríobh tar éis gach míre díobh.

Mír 1

- (a) Cá bhfuil Ruairí anois?
Cuir **tic** (✓) leis an bhfreagra ceart.

Sa seomra ranga ☐

Sa halla spóirt ☐

I gceaintín na scoile ☐

- (b) Cén fáth nach raibh Ruairí ag éisteacht leis an múinteoir?

Mír 2

- (c) Luaigh **dhá** áit a raibh Ruairí agus a aintín Nóra inné.

1:
2:

- (d) Cad a bheidh ar Ruairí a dhéanamh tráthnóna Dé hAoine?

Ceist 4

(65 marc)

Léigh an sliocht thíos agus freagair na ceisteanna ar fad a ghabhann leis.

Achainí déanta ag déagóirí ar cheannairí an domhain

1. Rinne daoine óga as Gaeltacht Chonamara i gContae na Gaillimhe achainí ar cheannairí an domhain dul i ngleic go práinneach le bagairtí an athraithe aeráide ar an timpeallacht. Déantar cur síos i litir ar an dóigh a bhfuil an t-athrú aeráide ag dul i bhfeidhm ar thránna agus ar phortaigh in iarthar na tíre. Bronnadh an litir ar ghrúpa taighdeoirí as Ollscoil na Gaillimhe a bhí ag freastal ar chomhdháil de chuid na Náisiún Aontaithe faoin athrú aeráide.

Seo a ndeirtear sa litir:

A Dhomhain Mhóir,

2. Ón bpobal beag seo ar imeall na hEorpa, tá bhur gcuid cúnamh á éileamh againn. Tá cónaí orainne ar chósta thiar na hÉireann, idir portach agus cladach, áit a raibh meas riamh ar an bhfarraige. Nuair a bhíonn sí socair téimid ag snámh agus ag iascaireacht. Ach le teacht an athraithe aeráide, tá na rudaí is luachmhaire atá againn ag teacht chun cinn mar bhagairtí. Tá leibhéal agus teocht na farraige ag ardú go leanúnach. Léiríonn an taighde is déanaí ar an athrú aeráide go bhfuil stoirmeacha an Atlantaigh níos cumhachtaí agus níos coitianta agus go bhfuil níos mó agus níos mó báistí ag titim. Is cosúil go bhfuil na séasúir féin as a riocht.

3. Táimid buíoch as an trá, as na garraithe, agus as an bportach agus gach ní a mhaireann ann. Ach táimid buartha freisin. Fiú le linn ár saoil féin, feicimid taisce na timpeallachta ag dul i léig. Ní hé an t-aos óg a dhóigh an ola, a bhain an mhóin, a leag na crainn. Ach is muide a bheidh thíos leis. Tá an ghlúin seo réidh le tabhairt faoin athrú aeráide le fonn agus fuinneamh. Ach an bhfuil sibhse?

Seasaimis le chéile, mar phobal daonna domhanda, is déanaimis beart de réir ár mbriathair.

Is muide le dóchas,

Déagóirí Chois Fharraige.

4. Ghlac na déagóirí páirt i sraith ceardlann faoin timpeallacht. Dúirt an Dr John Caulfield as Ollscoil na Gaillimhe, a bhí i mbun an tionscadail, go ndearna an grúpa déagóirí 'cur síos cumhachtach' ina litir ar an tionchar atá ag an athrú aeráide ar iarthar na hÉireann. 'Murar féidir linn dul i ngleic leis an athrú aeráide, is iad an t-aos óg is mó a bheidh thíos leis. B'in an fáth ar oibrigh muid leis na déagóirí chun cuidiú leo a gcuid dóchais agus imní maidir leis an athrú aeráide a roinnt leis an domhan mór.'

Ceisteanna

(a) Cé a rinne an achainí dul i ngleic leis an athrú aeráide? (Alt 1)

Cuir **tic** (✓) leis an bhfreagra ceart.

Ceannairí an domhain

☐

Taighdeoirí as Ollscoil na Gaillimhe

☐

Daoine óga

☐

(b) Cén t-ábhar a bhí á phlé ag an gcomhdháil de chuid na Náisiún Aontaithe? (Alt 1)

(c) Tabhair **dhá** phointe eolais faoin tionchar atá ag an athrú aeráide ar an bhfarraige. (Alt 2)

1:
2:

(d) Tabhair **dhá** phointe eolais a léiríonn an taighde is déanaí ar an athrú aeráide. (Alt 2)

1:
2:

(e) Luaigh **dhá** rud a bhfuil na déagóirí seo buíoch astu. (Alt 3)

1:
2:

(f) Luaigh **dhá** rud nach ndearna an t-aos óg. (Alt 3)

1:
2:

(g) Cad a rinne an grúpa déagóirí ina litir, dar leis an Dr John Caulfield? (Alt 4)

(h) Déan plé gairid ar ábhar imní **amháin** atá ort féin maidir leis an athrú aeráide.

Ceist 5**(40 marc)**

Ainmnigh úrscéal ó **Liosta Téacsanna Dualgaís T2** a ndearna tú staidéar air le linn do chúrsa.
Ní mór teideal an úrscéil sin agus ainm an údair a scríobh síos go cruinn.

Teideal an úrscéil:
Ainm an údair:

Ransú smaointe

Úrscéal

(a) Déan cur síos ar eachtra **amháin** san úrscéal.

(b) Conas a mhothaíonn tú féin faoin eachtra sin atá luaite agat thuas?

(c) Déan cur síos gairid ar cheann **amháin** acu seo ón úrscéal:

teideal atmaisféar áit/suíomh téama críoch

(d) Cé acu sásta *nó* míshásta atá tú féin leis an bpríomhcharachtar san úrscéal? Tabhair fáth **amháin** le do fhreagra.

Ceist 6

(50 marc)

(Ócáid mhór in Éirinn nó Ócáid mhór thar lear)

(Ag cóisir lá breithe nó Lá sa chathair)

Scríobh alt d'iris na scoile faoi cheann **amháin** díobh seo thuas. San alt, pléigh na pointí seo a leanas:

- an fáth a raibh tú ann
- pointe **amháin** faoin áit
- eachtra **amháin** a tharla
- pointe **amháin** faoin aimsir
- pointe **amháin** faoi na daoine
- pointe **amháin** eile.

Ransú smaointe

- (a) Léigh an t-alt thíos. Feicfidh tú go bhfuil bearnaí sa téacs. Lión na bearnaí leis an bhfocal as an liosta thíos is dóigh leat atá ceart. Bí cúramach, tá **dhá** fhocal ann nach bhfuil le húsáid ar chor ar bith. Tá (1) déanta mar shampla duit.

Dua Lipa – réalta na n-amhrán

Is amhránaí agus (1) cumadóir amhrán cáiliúil í Dua Lipa. Rugadh

Dua Lipa sa bhliain 1995 san Albáin _____ (2) tá cónaí uirthi

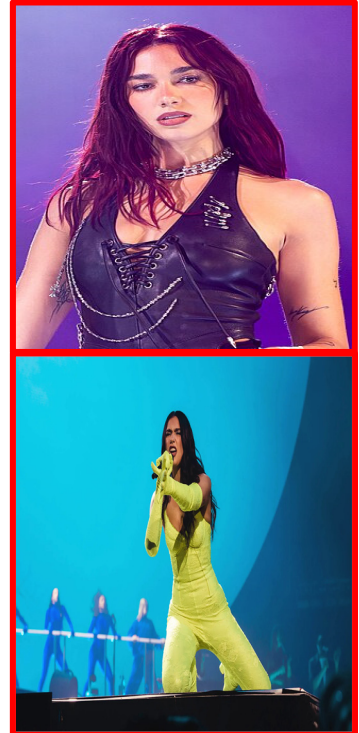
i Londain anois. Thosaigh Dua Lipa ag canadh _____ (3)

nuair a bhí sí an-óg. Canann sí amhráin as Albáinis agus

_____ (4). Bronnadh an-chuid gradam _____ (5).

Beidh ceolchoirm ag Dua Lipa i Staid Aviva _____ (6) mBaile

Átha Cliath ar an Aoine, 27 Meitheamh i mbliana.

amhrán	insíonn	uirthi	i
do	agus	ach	Béarla

Ceist 8**(25 marc)**

Ainmnigh gearrscannán nó dráma ó **Liosta Téacsanna Dualgaís T2** a ndearna tú staidéar air.
Ní mór teideal an ghearrscannáin/an dráma sin agus ainm an údair a scríobh síos go cruinn.

Teideal an ghearrscannáin/an dráma:
Ainm an údair:

Ransú smaointe

(a) Déan cur síos gairid ar thús *nó* ar chríoch an ghearrscannáin/an dráma.

(b) Ar thaitin plota *nó* téama an ghearrscannáin/an dráma leat féin? Tabhair cúis **amháin** le do fhreagra.

- (a) Tá trí fhocal i gcló trom i ngach ceann de na habairtí thíos. Tá ceann amháin de na focail sin ceart. Cuir ciorcal timpeall an fhocail amháin sin is dóigh leat atá ceart. Tá **(1)** déanta mar shampla duit.

Coláiste samhraidh ar fud na Gaeltachta

Ransú Smaointe

- (i) **Freastal / Fhrestail / D'fhrestail** breis is 26,000 déagóir ar na cúrsaí samhraidh sa Ghaeltacht anuraidh.
- (ii) **Fan / Fhan / D'fhan** na scoláirí le teaghlaigh áitiúla.
- (iii) Chuir 16 **theaghlach / teaghlaigh / theaghlaigh** bhreise lóistín ar fáil do scoláirí anuraidh i gcomparáid le 2023.
- (iv) Bhí idir **seisear / seisir / sé** agus deichniúr scoláirí sna tithe cónaithe céanna.
- (v) Shiúil na scoláirí go dtí an **gcoláiste / coláiste / coláistí** gach maidin.
- (vi) Bhí cluichí, céilithe, ceol agus a lán **imeacht / imeachta / imeachtaí** eile ar siúl gach tráthnóna.
- (b) Ar mhaith leat féin freastal ar choláiste samhraidh sa Ghaeltacht? Tabhair cúis **amháin** le do rogha.

Ceist 10**(25 marc)**

Roghnaigh dán/amhrán ó **Liosta Téacsanna Dualgais T2** a ndearna tú staidéar air.
Ní mór teideal an dáin/an amhráin sin agus ainm an té a chum a scríobh síos go cruinn.

Teideal an dáin/an amhráin:
Ainm an duine a chum:
Ransú smaointe

(a) Déan cur síos ar **dhá** mhothúchán a spreagann an dán/an t-amhrán ionat féin.

Mothúchán 1:
Mothúchán 2:

(b) Déan cur síos gairid ar íomhá **amháin** sa dán/san amhrán a thaitníonn leat féin.

Spás le haghaidh scríbhneoireacht bhreise.
Lipéadaigh gach píosa oibre le huimhir na ceiste agus leis an gcuid den cheist.

[illegible]

Spás le haghaidh scríbhneoireacht bhreise.
Lipéadaigh gach píosa oibre le huimhir na ceiste agus leis an gcuid den cheist.

[illegible]

Spás le haghaidh scríbhneoireacht bhreise.
Lipéadaigh gach píosa oibre le huimhir na ceiste agus leis an gcuid den cheist.

[illegible]

Admhálacha

Íomhánna

An íomhá ar leathanach 3: www.animallife.co.uk

Na híomhánna ar leathanach 4: www.freefoodphotos.com, www.trashcanswarehouse.com

An íomhá ar leathanach 5: www.freepik.com

Na híomhánna ar leathanach 6: www.science.nasa.gov

An íomhá ar leathanach 8: www.clipart.com

Na híomhánna ar leathanach 10: www.ias.org.au, www.card.gift.com, www.freepik.com

Na híomhánna ar leathanach 12: www.wikipedia.org, www.rollingstone.com

An íomhá ar leathanach 14: www.peig.ie

Téacsanna

Téacs ar leathanach 6: bunaithe ar fhoinsí éagsúla

Téacs ar leathanach 12: bunaithe ar fhoinsí éagsúla

Ná scríobh ar an leathanach seo

Fógra cóipchirt

D'fhéadfadh sé go bhfuil téacsanna nó íomhánna sa scrúdpháipéar seo nach é Coimisiún na Scrúduithe Stáit úinéir an chóipchirt orthu, agus d'fhéadfadh sé gur athchóiríodh iad, chun críche an mheasúnaithe, gan cead na n-údar a fháil roimh ré. Ullmhaíodh an scrúdpháipéar seo de réir Alt 53(5) den *Acht um Chóipcheart agus Cearta Gaolmhara, 2000*. Ní údaraítear aon úsáid dá éis chun aon chríche ach amháin chun na críche dá bhfuil sé beartaithe. Ní ghlacann an Coimisiún aon dliteanas as sárú ar bith ar chearta tríú páirtí a eascraíonn as dáileadh ná as úsáid neamhúdaraíthe an scrúdpháipéir seo.

Scrúdú Deiridh na Sraithe Sóisearaí – Ardleibhéal

Gaeilge T2

Déardaoin 5 Meitheamh

Maidin 9:30 - 11:30